

Písecký hrad a řeka Otava

Žal Pootavského slavíka

Text: Petr David st. foto: Petr David ml.

Adolf Heyduk měl o 25 let mladší manželku Emilku a řadu slavných přátel, kteří pohostinného druha v Písku rádi navštěvovali. Když se roku 1878 Heydukům narodila dcerka, dostala podle postavy z Máchova Máje jméno Jarmila a Heyduk požádal o kmotrovství svého dobrého přítele Jana Nerudu. Neruda se tedy vypravil do Písku, aby pozdravil svoji kmotřenku. Vesele vstoupil do domácnosti, ale spatřil jen prázdnou kolébku. Jarmilkou, která zemřela ve věku tří měsíců, již pohřbili...

Balada dětská

Zarmoucený Neruda odešel od Heyduků, bloumal po lesích pod Hradištským vrchem, vrátil se až pozdě v noci a ráno ještě před svítáním odjel do Vlachova Březí. V pokojíčku na stole ležela báseň Balada dětská, kterou Neruda napsal na procházce píseckými lesy a po březích Otavy, věnoval ji nešťastným rodičům a posléze i zařadil do sbírky Balady a romance. A aby u Heyduků toho žalu nebylo

málo, v pouhých čtyřech letech jim zemřela i druhá dceruška. Básník (6. června 1835 - 6. února 1923), kterému se vzletně říkalo Pootavský slavík, se dožil pozeňnaného věku, pohřben byl na vysehradském hřbitově, ale nejspíš by tu slávu vyměnil za trochu více štěstí pro své děti.

Poutník od Otavy

Třicetitisícový Písek je třetím největším městem Jihočeského kraje, vyhlášena tu byla městská pa-

mátková zóna - díky pamětihodnostem i nádherné přírodě patří k našim nejkrásnějším. To všechno pak umocňují kulturní tradice. Již v roce 1858 tady začal vycházet nejstarší jihočeský časopis Poutník od Otavy, v roce 1860 začala učit reálka, jedna z nejstarších v Čechách, o něco mladší pak byla proslulá škola rolnická a lesnická. V Písku také sídlila první česká vyšší škola dívčí. A když píseckí akademikové vybrali ve sbírce

3 000 zlatých, vybudovali první pomník Františka Palackého v Čechách. Při slavnostním odhalení řečnil známý politik František Ladislav Rieger.

Samostatnou kapitolou je písecké gymnázium, kterým prošli třeba František Ladislav Čelakovský, Mikoláš Aleš, Antonín Sova, Ladislav Stroupežnický, Karel Klostermann či Fráňa Šrámek, který se do Písku přestěhoval se svými rodiči jako osmiletý chlapec - písecké prostředí ho inspirovalo k románu Stříbrný vítr či dramatu Měsíc nad řekou. Populární píseckou osobností býval i houslový pedagog Otakar Ševčík, oblíbené byly absolventské koncerty Ševčíkovy houslové školy v sále hotelu Otava.

Adolf Heyduk

Patřil ke generaci májovců, byl současníkem a druhem Vítězslava Háška, v době pražských studií se seznámil s Janem Nerudou. Adolf Heyduk se narodil v Rychmburku (Předhradí u Skutče) v rodině truhláře, studoval v Brně, Praze, v roce 1860 odešel do Písku, kde pak s krátkými přestávkami prožil více než 60 let. Učil kreslení a stavitelství na místní reálce, v roce 1896 byl jmenován školním radou. Měl velmi silný vztah ke Slovensku - často je navštěvoval

Alšovo náměstí

Renesanční sgrafita na průčelí kostela sv. Kříže

a získal tu řadu přátel. V roce 1900 si s manželkou postavili podle návrhu architekta Jana Kouly novorenesanční dům (Tyršova čp. 30), ozdobený sgrafity se symbolem básnictví Pegasem a labutí. Zůstalo po něm rozsáhlé dílo, více než 60 básnických sbírek i próza. Mnoho z jeho děl bylo zhudebněno, proto byl také nazýván Pootavským slavíkem. Optimistické básně po smrti jeho druhé dcerky v roce 1884 vystřídal více poezie smutná, bolestná, pesimistická. Z velkého žalu vzniklo velké dílo - toto období jeho tvorby je odborníky považováno za nejkvalitnější.

Velké náměstí

Republika v předstihu

Zlatonosný písek byl hlavním důvodem, proč již ve 12. století vznikla vesnice na pravém břehu Otavy. Nová osada se jmenovala „Na Písku“ a zlato se tu rýžovalo až do 16. století. Město Písek je poprvé zmíněno v listině z roku 1243, vlastní budování je spojeno s Přemyslem Otakarem II., který kolem roku 1254 založil hrazené královské město. Vedle těžby zlata bylo důležité i střežení obchodní Zlaté stezky, která v těchto místech překračovala Otavu. Právě pro tuto stezku byl postaven v 2. polovině 13. století kamenný most. Dochoval se dodnes a je nejstarším mostem v Čechách. K unikátní události tady došlo 14. října 1918 - v době probíhající generální stávky byla vyhlášena Československá republika. Pak z Prahy dorazila informace, že vyhlášení není dosud oficiální. Do města byla přemístěna uherská posádka, začala vyšetřování pokusu o převrat, ale o dva týdny později bylo vše potvrzeno. Adolf Heyduk byl jediný z okruhu přátel, který se samostatně republiky dožil. Při příležitosti 85. narozenin ho v roce 1920 osobně navštívil prezident T. G. Masaryk. Bylo to velkorysé, vždyť před lety ve sporu o pravost Rukopisů Heyduk svojí básní na Masaryka tvrdě zaútočil.